

СЕНТЕНЦЕ ИЗ ПРАКСЕ ДИСЦИПЛИНСКОГ СУДА АКВ – 7. ДЕО

1. Очигледно несавестан рад у адвокатури и несавесно заступање

Одредбе:

Члан 241 став 2 тачка 1 и 7 Статута АКС, у вези са повредом правила бр. 7.1., 7.2., 12.1., 24.3.1. и 24.3.2. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Пропуштање преклузивног рока за подношење предлога за враћање у пређашње стање, односно његово неблаговремено изјављивање, представља тежу повреду дужности адвоката и угледа адвокатуре.

Из образложења:

„Дисциплински окривљена АА, адвокат у Новом Саду, оглашена је кривом за тежу повреду дужности адвоката и угледа адвокатуре, јер у својству пуномоћника ББ, тужиље из Зрењанина, у предмету који се водио пред Основним судом у Зрењанину под посл. бр. П.../16, није приступила на рочиште заказано за 01.02.2017. године, услед чега је поменутог дана донето решење којим се сматра да је тужиља у целости повукла тужбу поднету против тужене Националне службе за запошљавање са седиштем у Крагујевцу ради накнаде материјалне штете, да би након тога 10.02.2017. године непосредно доставила предлог за враћање у пређашње стање, а након истека рока у коме се тај предлог могао поднети, па је Основни суд у Зрењанину дана 05.07.2017. године донео решење којим се из разлога неблаговремености изјављивања предлога не дозвољава враћање у пређашње стање.

Дисциплински окривљеној је због неодрживања на претрес заказан за 24.01.2019. године, а који изостанак, за разлику од претходно одлаганих рочишта, није оправдала, у складу са одредбом члана 110 став 1 Статута АКВ, веће Дисциплинског суда АКВ посебним решењем поставило браниоца по службеној дужности на основу решења којим јој је одређено суђење у одсуству, уважавајући чињеницу да се именована писаним путем већ изјаснила на наводе садржане у дисциплинској пријави.

По оцени дисциплинског већа, произлази да су се у радњама дисциплински окривљене стекла сва битна обележја бића теже повреде дужности адвоката, с обзиром на то да се пропуштањем преклузивног рока који је, како то у својој одлуци правилно констатује поступајући Основни суд у Зрењанину, истекао 09.02.2017. године, несумњиво

манифестује несавестан рад у адвокатури, што истовремено представља и повреде Кодекса професионалне етике адвоката.

Правилком бр. 7.1. Кодекса прописано је да је адвокат дужан да заступа савесно, а правилком бр. 7.2. појашњено је да се савесност адвоката састоји у брижљивом, марљивом, одлучном и благовременом заступању.

Правилком бр. 12.1. Кодекса професионалне етике адвоката одређено је да је у заступању адвокат одговоран за савете које је дао или пропустио да да, и за мере које је предузео или пропустио да предузме.

Кодекс у правилима бр. 24.3.1. и 24.3.2. регулише да је адвокат дужан да се према свим клијентима опходи пристојно и одговорно и да свим предметима приступа једнако савесно и стручно.

Водећи рачуна о томе да је окривљена оглашена одговорном, изречена јој је новчана казна уз обавезу накнаде трошкова поступка, уважавајући чињеницу да није утврђено постојање отежавајућих околности, а према становишту Дисциплинског суда и са оваквом казном ће се деловати да дисциплински осуђена убудуће не чини исте или сличне повреде дужности адвоката.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.13/18 од 11.02.2019. године, потврђена Пресудом Дисциплинског суда АКС посл. бр. 3/19 од 02.08.2019. године)

НАПОМЕНА:

Управни суд – Одељење у Новом Саду је Пресудом посл. бр. Ш-4 У.14212/21, донетом на седници већа 02.07.2021. године, као неосновану одбио тужбу изјављену ради поништаја Пресуде Дисциплинског суда АКС посл. бр. 3/19 од 02.08.2019. године.

2. Задржавање новца наплаћеног за рачун странке

Одредба:

Члан 99 тачка 11 Статута АКВ.

Сентенца:

За две теже повреде дужности адвоката и угледа адвокатури које се огледају у неоснованом задржавању новца наплаћеног у име и за рачун клијената учињене уз испољену безобзирност и правдање да је окривљени морао тако да поступи јер је у дуговима, а без показивања намере да исти и врати њиховим власницима, једина

оправдана дисциплинска мера јесте брисање из именика адвоката на одређени временски период, који је дужи од минималних Законом о адвокатури предвиђених шест месеци.

Из образложења:

„Дисциплински окривљени АА, адвокат у Сремској Митровици, учинио је две истоврсне теже повреде дужности адвоката и угледа адвокатури, и то на тај начин што је најпре у априлу 2012. године за себе задржао новац у износу од 2.450 евра који је од ББ из Сремске Митровице наплатио у име и за рачун своје клијенткиње ВВ из Сремске Митровице, а који новац је наплаћен по основу вансудског поравнања закљученог између ВВ, као повериоца и ББ, као дужника.

Наиме, окривљени је од ББ у поступку мирног решавања спора примио укупно 3.900 евра у корист ВВ и о томе није известио, нити позвао ради исплате своју клијенткињу, него ју је обавештавао како дужник није извршила своју обавезу, све док му ВВ и њен супруг нису предочили оверену изјаву ББ у којој иста тврди да је дисциплински оптуженом измирила целокупан дуг. Тек тада окривљени сачињава изјаву коју потписује и оверава печатом, а у којој признаје да је од ББ примио наведени износ, те се обавезује да ће, након што је супругу ВВ предао 1.450 евра, преосталих 2.450 евра исплатити најкасније до 01.06.2013. године, а до чега у време вођења овог поступка није дошло.

Окривљени је, надаље, од јануара 2013. године за себе задржао новац у износу од 1.730 евра који је од ГГ из Сремске Митровице, преко његове супруге ДД, наплатио у име и за рачун своје клијенткиње ЂЂ из Сремске Митровице, а на име главног дуга и камате утврђених пресудом Основног суда у Сремској Митровици посл. бр. П.../10, у којој парници је именовани заступао ЂЂ против туженог ГГ.

Клијенткиња окривљеног интересовала се током 2013. године да ли је дужник измирио своју обавезу, при чему јој је окривљени одговарао негативно, све док сама није остварила лични контакт са дужниковом супругом од које је сазнала да је целокупан дуг исплаћен окривљеном, који јој је то након тога и признао, али без да ју је и обештетио за поменуту суму.

Одлучујући о врсти и висини дисциплинске мере за напред описане теже повреде дужности адвоката и угледа адвокатури, веће Дисциплинског суда АКВ имало је у виду степен и тежину учињених повреда, однос окривљеног након њиховог извршења према његовим клијентима и (не)отклањање штетних последица. Такође, цењен је и некоректан однос окривљеног према дисциплинском органу адвокатске коморе због чега му се судило у одсуству, па је веће заузело став да се у конкретном случају сврха вођења дисциплинског поступка и сврха дисциплинских мера може остварити једино изрицањем мере брисања из именика адвоката, тако да је, након што су утврђене мере брисања у трајању од седам и од

шест месеци, изречена јединствена дисциплинска мера брисања из именика адвоката АКВ у трајању од једне године уз обавезу сношења трошкова поступка.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.92/13 од 15.12.2014. године)

НАПОМЕНЕ:

Окривљени се након изречене дисциплинске санкције више није уписивао у именик адвоката АКВ, нити у именик било које друге коморе у саставу АКС.

Предметне теже повреде дужности адвоката на идентичан начин предвиђене су Статутом АКС у члану 241 став 2 тачка 19.

Члан 99 Статута АКВ брисан је Изменама и допунама Статута Адвокатске коморе Војводине објављеним у "Сл. листу АПВ" број 22/19, које се примењују од 23.05.2019. године.

3. Тражење накнаде веће од накнаде прописане тарифом

Одредба:

Члан 241 став 2 тачка 4 Статута АКС, у вези са повредом правила бр. 30.1. и бр. 12.1. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Адвокат не сме на основу усменог споразума са клијентом од њега захтевати награду у износу већем од оног одређеног Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, осим ако је са странком у писаном облику уговорио увећану награду, што је предуслов за законитост таквог накнадно сачињеног обрачуна трошкова.

Из образложења:

„Дисциплински окривљена АА, адвокат у Новом Саду, оглашена је кривом за тежу повреду дужности адвоката и угледа адвокатуре, јер је дана 11.02.2019. године ББ, клијенту из Темерина, по основу заступања у предмету који се водио под посл. бр. П2.../18 пред Основним судом у Новом Саду ради вршења родитељског права, сачинила обрачун трошкова супротно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, и то тако што је све радње које је предузела тарифирала у висини од по 150 евра, односно у укупном износу од 1.200 евра, иако је знала да се у споровима о вршењу родитељског права и одржавању личних односа родитеља и детета поднесци тарифирају у износу од 11.250,00 динара, а приступ одржаном рочишту у висини од 12.750,00 динара, чиме је, без претходно

склопљеног писаног споразума о награди већој од оне прописаном Тарифом, захтевала од њега да, неосновано, поред већ плаћених 800 евра, плати још и додатних 400 евра.

Дисциплински окривљена у свом изјашњењу од 13.03.2019. године навела је да је тачно да је подносиоца пријаве заступала у поменутом поступку, покренутом по тужби његове бивше супруге и да је са ББ усмено договорено да ће јој исти плаћати 150 евра по предузетој радњи, односно писању било каквог писмена или одласка на рочиште, као и да су тиме обухваћени сви разговори и консултације (3-4 пута месечно) и сви материјални трошкови.

У одбрани датој на рочишту за дисциплински претрес дана 10.06.2020. године окривљена је поновила да са ББ није закључила писани уговор о заступању, те да је дисциплинска пријава поднета дана 07.03.2019. године, а да је оптужница подигнута тек 07.11.2019. године и тако истакла приговор застарелости покретања и вођења дисциплинског поступка, у смислу одредбе члана 78 став 1 Закона о адвокатури.

Дисциплински окривљена је дугогодишњи адвокат (25 година), па је као искусан адвокат била упозната са начином обрачуна награде и трошкова по важећој Тарифи, као и када и под којим условима се за појединачне радње може наплатити већи износ од оних предвиђених Тарифом, а што је једино могуће у ситуацији када је у писаној форми закључен уговор о заступању, док се у осталим случајевима, без обзира на усмени "договор", мора применити Тарифа у износу који је предвиђен за сваку предузету радњу.

У конкретном случају, окривљена је имала право на награду у укупном износу од 72.000,00 динара, а наплатила је 800 евра (у динарској противвредности 94.614,32 динара, тј. 22.614,32 динара више од дозвољеног), при чему је без икаквог упоришта у позитивном праву захтевала још и 400 евра.

Приговор застарелости покретања и вођења дисциплинског поступка није основан. Законом о адвокатури у члану 78 став 1 регулисано је да застарелост покретања дисциплинског поступка наступа по протеку шест месеци од сазнања за учињену повреду, а у сваком случају по протеку две године од учињене повреде.

Како се сазнање за учињену повреду везује за датум подношења пријаве, дакле 07.03.2019. године, а водећи рачуна о томе да је дисциплински тужилац дана 07.11.2019. године подигао оптужницу, неспорно произлази закључак да није протекао двогодишњи рок за наступање застарелости покретања дисциплинског поступка.

Такође, није основан ни приговор застарелости вођења дисциплинског поступка, с обзиром на то да је одредбом из члана 202 став 3 Статута Адвокатске коморе Србије одређено да се дисциплински поступак сматра покренутим достављањем дисциплинске

пријаве пријављеном адвокату на изјашњење. У време давања изјаве окривљене пред дисциплинским судом дана 10.06.2020. године није био протекао ни двогодишњи рок застарелости вођења дисциплинског поступка сагласно регули из члана 78 став 6 Закона о адвокатури, којом је прописано да застарелост вођења дисциплинског поступка наступа у сваком случају кад протекну две године од покретања дисциплинског поступка.

Правилком бр. 30.1. Кодекса професионалне етике адвоката уређено је да адвокат накнаду обрачунава у новцу у складу са Тарифом, а наплаћује на законом прописани начин безготовинског или готовинског плаћања, док је правилком бр. 12.1. прописано да је адвокат у заступању одговоран за савете које је дао или пропустио да да, и за мере које је предузео или пропустио да предузме.

Приликом одлучивања о дисциплинској санкцији Дисциплински суд АКВ определио се за изрицање новчане казне уз обавезу сношења трошкова поступка, ценећи при томе као олакшавајућу околност ранију дисциплинску некажњаваност окривљене, као и то да је у току поступка сарађивала са судом ради утврђења одлучних чињеница, док су отежавајуће околности изостале.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.13/19 од 01.09.2020. године, потврђена Пресудом Дисциплинског суда АКС посл. бр. 11/20 од 20.02.2021. године)

4. Очигледно несавестан рад у адвокатури

Одредба:

Члан 241 став 2 тачка 1 Статута АКС, у вези са повредом правила бр. 6., 7. и 12. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Чињеница да адвокат због оправдане службене одсутности из канцеларије није преузео решење суда, као и околност да против њега није изјавио жалбу, водећи се притом најбољим интересом странке, не представља тежу повреду дужности адвоката и угледа адвокатури.

Из образложења првостепене пресуде:

„Дисциплински оптужени АА, адвокат у Футогу, заступао је као пуномоћник своје клијенте – тужене ББ и ВВ, обоје из Новог Сада, у парничном поступку вођеним пред Општинским судом у Новом Саду под посл. бр. П.../06, правноснажно окончаним пресудом Окружног суда у Новом Саду посл. бр. Гж.../07 од 30.09.2009. године, након чега

је дана 18.03.2010. године Основном суду у Новом Саду поднео предлог за понављање поступка.

Одлучујући о предлогу, Основни суд у Новом Саду дана 17.05.2012. године донео је решење посл. бр. П.../10, којим је исти одбио, а тужене обавезао да тужиљи на име трошкова исплате износ од 79.500,00 динара. Достављање овог решења дисциплински оптуженом, као пуномоћнику странака, вршено је путем адвокатског фаха у суду, али је доставница враћена 20.07.2012. године и 07.08.2012. године, јер решење није преузето. Суд је доставу решења вршио и путем поште, на адресу адвокатске канцеларије дисциплински оптуженог, дана 20.06.2012. године, 27.07.2012. године и 30.07.2012. године, али, такође, безуспешно, јер именовани решење није примио. Стога је суд доставу цитираног решења извршио истицањем на огласну таблу суда дана 02.10.2012. године, а затим, како против решења није изјављена жалба, исказао његову правноснажност са даном 19.10.2012. године.

Дисциплинско веће Дисциплинског суда АКВ сматра да из изведених доказа произлази закључак да је дисциплински оптужени својим радњама и пропустима остварио сва обележја теже повреде дужности адвоката из члана 241 став 2 тачка 1 Статута АКС, у вези са повредом правила бр. 6., 7. и 12. Кодекса професионалне етике адвоката, јер у периоду од јуна месеца 2012. године до октобра месеца 2012. године није преузео отправак наведеног решења, чију доставу је суд у више наврата покушао, нити је након истицања одлуке на огласну таблу суда, против ње изјавио правни лек, иако је свом клијенту саопштио да је поднео жалбу, због чега је његов рад у конкретном случају несавестан, а заступање клијената неблаговремено и супротно поменутих правилима Кодекса, па је оглашен кривим и изречена му је новчана казна у одговарајућем износу.“

Из образложења другостепене пресуде:

„Погрешно је првостепени суд ценио непримање решења Основног суда у Новом Саду посл. бр. П.../10 од 17.05.2012. године и неизјављивање жалбе на исто, као тежу повреду дужности адвоката. Ово из разлога што је адвокатура специфична делатност која се не обавља само у седишту адвокатске канцеларије. Адвокат, вршећи свој позив, може одсуствовати из канцеларије један или више дана, ради обављања посла, може одсуствовати због коришћења годишњег одмора, тако да околност да окривљени који је пружио доказе о својој службеној спречености, не може представљати тежу повреду дужности адвоката и угледа адвокатуре. Окривљеном је само три пута покушана достава, и то управо у означеном периоду, па се не може од њега тражити поштовање принципа савесног обављања адвокатске дужности, јер је он своју дужност у том тренутку обављао ван седишта адвокатске канцеларије.

Имајући у виду комплетно приложу документацију, за странке – подносиоце пријаве несумњиво није наступила никаква штета, нити су они били ускраћени у свом праву. Ово нарочито ако се има у виду да је у пуномоћју које су дале окривљеном, изричито стајало да он може између осталог да поднесе правни лек и одрекне се и одустане од њега. Ценећи комплетне списе и и чињенично стање из поступка који је водио за ББ и ВВ, окривљени је у складу са својим професионалним и стручним знањем проценио да би жалба против решења била само беспотребан трошак за клијенте. Обавеза адвоката је да, између осталог, водећи се интересом своје странке, одлучује хоће ли преузети одређену правну радњу или не.

Из доказа у списима предмета не може се са сигурношћу утврдити да је окривљени својим странкама рекао да је поднео спорну жалбу и да их је држао у убеђењу да је жалба пред вишим судом, те је Веће Дисциплинског суда преиначило првостепену пресуду и окривљеног ослободило оптужбе да је извршио предметни дисциплински преступ.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.155/13 од 19.05.2014. године, преиначена Пресудом Дисциплинског суда АКС посл. бр. 5/14 од 16.08.2014. године)

5. Задржавање новца наплаћеног за рачун странке и одбијање издавања странци, на захтев странке, обрачуна награде и накнаде трошкова за извршене радње и издатке за трошкове

Одредбе:

Члан 241 став 2 тачка 19 и тачка 5 Статута АКС, у вези са повредом правила бр. 25.2. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

За две теже повреде дужности адвоката и угледа адвокатури које се огледају у неоснованом задржавању новца наплаћеног за рачун странке и у одбијању издавања странци обрачуна награде и накнаде трошкова, у ситуацији када је дисциплински окривљени одржавао у заблуди своје клијенте скоро годину дана, приказујући им како дужник уопште није извршио плаћање, које је уредно примио на свој текући рачун, претходно им подметнувши да потпишу потврде како су све што им припада и примили, те након што су клијенти сами утврдили како им не саопштава истините чињенице, показао даљу упорност да не исплати дуговано, изговарајући се и пролонгирајући исплату и сачињење веродостојног обрачуна, једина адекватна дисциплинска санкција јесте брисање из именика адвоката на период од годину дана.

Из образложења:

„Окривљени АА, адвокат у Футогу, у парничном поступку који је вођен пред Основним судом у Новом Саду под посл. бр. П.../10 био је пуномоћник тужила ББ, ВВ и ГГ из Футога, против туженог осигуравајућег друштва ДД, а ради накнаде штете. Овај парнични поступак је правноснажно окончан пресудом Апелационог суда у Новом Саду посл. бр. Гж.../11 од 07.03.2012. године, по којој је ДД обавезан да тужилама исплати накнаду штете.

У неутврђено време, али сигурно након пријема другостепене пресуде од стране окривљеног, када је имао сазнања за преиначење и правноснажно окончање парничног поступка и о висини досуђених износа, окривљени је ББ, ВВ и ГГ дао више примерака писмена на потписивање. Тада су оне, ништа не сумњајући, јер су имале поверења у окривљеног адвоката, потписале та документа, односно пуномоћи на основу којих је ДД на рачун окривљеног адвоката исплатио све новчане износе накнаде штете и трошкова поступка, те писмено које носи наслов "ПОТВРДА", а у коме се наводи да је окривљени исплатио својим клијентима све износе који су им досуђени у парничном поступку, као и то да су ове клијенткиње исплатиле окривљеном адвокату награду и накнаду трошкова по Тарифи АКС, те да међусобно више немају никаквих потраживања. У дну овог писмена изнад потписа клијенткиња стоји "ДАВАОЦИ ПУНОМОЋИИ", мада се не ради ни о каквој пуномоћи, него о потврди – признаници о међусобним давањима новца.

Дана 26.04.2012. године, ДД је на текући рачун окривљеног адвоката уплатио износ од 1.383.394,00 динара, о чему окривљени није обавестио ни једну од своје три клијенткиње. Насупрот томе, на различите начине избегавао је да исплати припадајуће износе, мада су се оне током 2012. године распитивале код окривљеног о томе да ли је ДД пренео средства на његов текући рачун. Окривљени је налазио различита измишљања и квазиобјашњења. Тако је било све до децембра 2012. године када је ВВ лично отишла у ДД и сазнала у обрачунској служби да је новац уплаћен на рачун окривљеног адвоката још 26.04.2012. године.

Немајући куд, окривљени је примио све три клијенткиње у својој канцеларији дана 08.01.2013. године, али им ни тада није сачинио тачан обрачун појединачних припадајућих износа накнаде штете, нити тачан обрачун своје награде и накнаде трошкова, него је на сто ставио извесну суму новца, рекавши да се ту налази половина досуђене накнаде штете, да је то сав новац који клијенткињама припада и да се то тако обрачунава у његовој канцеларији. Клијенткиње су одбиле да на овакав неодговоран, неуобичајен и необјашњив начин приме преполовљен износ накнаде штете, те су напустиле канцеларију окривљеног. Након тога ББ, ВВ и ГГ ангажовале су ЂЂ, адвоката у Новом Саду, да од окривљеног наплати њихово потраживање.

Адвокат ЂЂ се прво усмено обратио окривљеном како би издејствовао извршење његове обавезе, али без успеха. Након тога ЂЂ је у телефонским разговорима и путем СМС порука покушавао да мирним путем реши проблем потраживања ББ, ВВ и ГГ, али поново безуспешно, због избегавања и опструкције од стране окривљеног. Пошто је исцрпео све коректне и колегијалне, мирне начине решавања потраживања од окривљеног, ЂЂ је дана 14.08.2013. године окривљеном доставио опширну и децидирану писану опомену.

Ни након тога окривљени није извршио своју обавезу према клијентима, те је ЂЂ у њихово име поднео тужбу ради исплате Основном суду у Новом Саду, а против овде окривљеног, као туженог. До дана одржавања дисциплинског претреса окривљени није исплатио примљени новац клијенткињама, нити је сачинио обрачун награде и трошкова, већ је новац задржао за себе показујући на овај начин изразит степен истрајавања у свом противправном понашању.

Приликом одлучивања о врсти и висини дисциплинске мере, дисциплинско веће је узело у обзир тежину повреда дужности адвоката, однос окривљеног након извршених повреда дужности према клијентима и последицама по исте, те отежавајуће и олакшавајуће околности.

Дисциплински суд АКВ је окривљеном на основу члана 77 став 1 тачка 3 у вези са ставом 6 Закона о адвокатури изрекао дисциплинску меру брисања из именика адвоката на период од једне године. Дисциплинско веће је уверено да је само мера брисања из именика адвоката адекватна санкција учињеним тежим повредама дужности адвоката и степену повреде угледа адвокатуре, које је својим радњама проузроковао дисциплински окривљени.”

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.127/13 од 20.11.2014. године)

НАПОМЕНА:

Окривљени се након изречене дисциплинске санкције више није уписивао у именик адвоката АКВ, нити у именик било које друге коморе у саставу АКС.

Сентенце приредили Здравко Јосић, Љиљана Вујовић и Жељко Кочић, адвокати у Новом Саду